

Quasimodogeniti

J4, 15-30

11.4.2021

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od Pána našeho Jezu Krista
a láska Boží a účastenství Ducha svatého se všechněmi vámi.

Introit:

Všecky stezky Hospodinovy jsou milosrdenství a pravda těm,
kteříž ostříhají smlouvy jeho a svědectví jeho.
Spravedlnosti tvé neukryl jsem uprostřed srdce svého,
pravdu tvou a spasení tvé vypravoval jsem,
nezatajil jsem milosrdenství tvého a pravdy tvé v shromáždění velikém.

Píseň: 153

Čtení: Ef2, 11-22

Píseň: 604

Kázání: J4, 15-30

Pane, dej mi té vody, ať bych nežíznila, ani chodila sem vážit. To je odpověď ženy Samařanky. Bezejmenné ženy, která hledá toho, jenž by utěšil její žízeň. Žízeň bezejmenné Samařanky je možno utišit. Již nemusí žíznit. Již nebude namáhavě vážit vodu z Jákobovy studně. Ten, který jí to nabízí, je Žid, Ježíš z Nazareta, vracející se do rodné Galileje přes území Samařanů. Vodu živou nabízí tento Žid Ježíš z Nazaretu zdarma. Nabízí ji i nám.

Ježíš bezejmenné ženě odpovídá na tuto prosbu zvláště. Čekali bychom, že konečně rozvine otázku daru Božího, který on dává, i otázku vody živé, jak čteme ve verši desátém.

Jako by prosba ženy byla přeslechnuta. Jako by Ježíš neslyšel, co žena říká. Jako by Ježíš neslyšel nás, když se ptáme: Kde najít vodu živou, kde dostat ten dar z nebe?

Místo splněného přání ženě se Ježíš ptá po jejím muži. Co má muž ženy co do činění s vodou živou a darem shůry? Ještě si všimněme jedné zvláštnosti. Žena má zavolat muže a vrátit se ke studni. Ježíš ženu i nás zve na místa prvního setkání. Zve nás tam, kde jsme se s Ježíšem sešli. Chce, abychom se vrátili k Boží bohoslužbě, která je vykonávána pro nás. To je

ten dar shůry. To je dar, který i dnes, v tuto neděli, můžeme dostávat. To je ten dar shůry živé vody. Pravá bohoslužba, kterou Bůh slouží nám, nikoli my jemu.

Místo, aby žena zavolala muže, se kterým zrovna žije, musí uznat: Nemám muže. Nemám nikoho, kdo by utišil mou žízeň po životě. Nemám nikoho, v kom bych se mohla zrcadlit. Nemám nikoho, kdo by mi pomohl najít pravé lidství. Zkoušela jsem to s řadou mužů, ale nikdy to nevyšlo. Zbylo mně zase znova a znova hledat a vážit vodu. Vodu, která sice nakrátko utišila žízeň po životě, ale za chvíli vše pomine.

Ježíš odhaluje bídu ženy, která pravdivě popsala svou existenciální situaci. Nemám. Nemám nikoho, a přesto ty, Ježíši, se mnou mluvíš, ty se chceš stát mým ženichem, který mě nasytí i dá dostatek živé vody, která uhasí mnou žízeň. A co víc, uhasí žízeň těch, které jsem si k sobě přivázala.

Pane, vidím, že jsi ty prorok. Otcové naši na této hoře modlívali se, a vy pravíte, že v Jeruzalémě jest místo, kdežto náleží se modliti. Žena i když říká, že vidí, ještě neprozřela, kdo Ježíš je. Prorok nestačí k tomu, aby se skrze něho mohlo komunikovat s Bohem. Kde se tedy *náleží* proskynovat, tedy sklánět se před Bohem tak, že člověk odevzdá veškerou svou moc Bohu? Kde se dá proskynovat; tedy, kde se slouží pravá bohoslužba nám, lidem?

Místo odpovědi, kde se stane, kde probíhá pravá bohoslužba, kde se skloníme před Bohem; místo určení místa, ve kterém chrámu, kostele, modlitebně to zažijeme, Ježíš odpovídá: *Ale jdeť hodina, a nyníť jest, kdyžto praví modlitebníci modliti se budou Otci v duchu a v pravdě. Neboť takových Otec hledá, aby se modlili jemu.*

Jdeť hodina, a nyníť jest – nejde tedy utéci. Čas pokročil. Už je to tady, a kdo vkročí do hodiny spásy, kdo vstoupí do hodiny pravé bohoslužby? Nejde utéci. Žena už s Ježíšem okusila mnoho a nejde se jen tak vyvléci. I my jsme s našim Pánem okusili mnoho a nejde se vyvléci. Jednoduše už je to tady, už se nás existencionálně Ježíš dotýká. Nejde se jen tak snadno vymanit. Křížem a zmrtvýchvstáním začala ta pravá služba Boha nám lidem.

Jak se člověk může modlit v Duchu a v pravdě? Potažmo, kde se tak může modlit? Není to jenom taková fráze, kterou se zaštitíme a máme splněno? Jak vysvětlit modlitbu v Duchu a v pravdě? Nevím, ale pokusím se říci, v co věřím. Především bych chtěla povědět, že modlit se vyžaduje nějakou vztahovost. Vztahovost k tomu, ke kterému se modlíme. Také není jedno, jestli se modlíme někde doma, v přírodě, kdekoli. Sice pravá bohoslužba se odehrává ve světě, nicméně i na místě záleží.

I když se zdá, že Ježíš neodpovídá na otázku bezejmenné Samařanky – kde je to pravé místo na proskynězi-pravou bohoslužbu, hora Gerazim nebo Jeruzalém, či Milíčova kaple – přesto neodmítá místa k tomu určená. Víc než místo zde hraje roli to, co je uvnitř chrámu, modlitebny, církve. Pravá bohoslužba se děje ve středu lidu Božího. Tam, kde jsme se setkali s vzkříšeným Pánem. Sloužit pravou bohoslužbu znamená nechat si posvítit reflektorem, janovsky řečeno: světlem, které přišlo na svět. Toto světlo přišedší na svět ozřejmilo naši odcizenost Bohu i lidem. Sloužit pravou bohoslužbu není jen spirituálním výkonem. Děje se s biblí a svátostmi. Děje se v církvi, v kostele, možná i zde v Milíčově kapli. Zde je přítomen Ježíš svým Duchem, aby proměnil naše srdce, aby se jeho Duch nás dotknul.

Tím jsme též poznali nejen naši situaci, naši existencionální vyprahlost, ale i Pravdu o našem životě. Když založíme svůj život na tom, jak šel sám Ježíš, na jeho zjevení, tak naplníme samotnou Pravdu.

Amen.

Píseň: 321

Poslání:

Já jsem ta cesta, pravda i život.
Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.
Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce.

Požehnání:

Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem,
naším Pánem Ježíšem Kristem.

A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum,
hájití bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši.

Amen.

Píseň: 166